4

હૂંડીઓ

વિભાગ A

નીચે આપેલ બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો માટે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી પ્રશ્નની સામે આપેલ ખાનામાં લખો :

1. હૂંડી મુખ્યત્વે કેટલી રીતે ઓળખાય છે ? [ ]

(a) બે (b) ત્રણ (c) ચાર (d) છ

2. હૂંડીમાં કોની સહી હોવી જોઈએ ? [ ]

(a) સાક્ષીની (b) હૂંડી સ્વીકારનારની (c) બૅન્ક અધિકારીની (d) શરાફ

3. હૂંડી લખનાર સામાન્ય રીતે કોણ હોય છે ? [ ]

(a) વેપારી (b) ગ્રાહક (c) દેવાદાર (d) બૅન્કર

4. હૂંડીમાં હુકમ .... હોવો જોઈએ. [ ]

(a) શરતી (b) બિનશરતી (c) વિનંતીના સ્વરૂપમાં (d) મૌખિક સ્વરૂપમાં

5. હૂંડીને બીજા કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ? [ ]

(a) વિનિમય પત્ર (b) ખતપત્ર (c) વચનપત્ર (d) ચેક

6. લેણીહૂંડીએ .... મિલકત છે. [ ]

(a) હૂંડી સ્વીકારનારની (b) હૂંડી લખનારની (c) બૅન્કની (d) સરકારની

7. દેવીહૂંડીએ .... જવાબદારી છે. [ ]

(a) હૂંડી લખનારની (b) બૅન્કની (c) હૂંડી સ્વીકારનારની (d) સરકારની

8. જૂની હૂંડીને બદલે નવી હૂંડી નવી મુદત સાથેની આપવામાં આવે ત્યારે તેને .... કહેવામાં આવે છે ? [ ]

(a) દર્શની હૂંડી (b) સગવડી હૂંડી (c) વચનચીઠ્ઠી (d) હૂંડીનું નવીનીકરણ

વિભાગ B

નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ લખો :

1. લેણીહૂંડી એટલે શું ?

2. દેવીહૂંડી એટલે શું ?

3. હૂંડી નકરામણી એટલે શું ?

4. હૂંડીનું નવીનીકરણ એટલે શું ?

5. સામાન્ય રીતે હૂંડી કોણ લખે અને કોણ સ્વીકારે છે ?

6. હૂંડીમાં શું ચૂકવવાનો હુકમ આપવામાં આવે છે ?

7. હૂંડીના વ્યવહારમાં નાણાં ચૂકવવાની સગવડ માટે કેટલા દિવસની છૂટ આપવામાં આવે છે ?

8. નોંધણી ખર્ચ એટલે શું ?

વિભાગ C

નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો :

1. બબલુએ ₹ 2,52,000નો માલ બંટી પાસેથી તા. 20-7-2018ના રોજ ખરીદ્યો. બંટીએ ₹ 2,52,000ની 4 માસની મુદતની હૂંડી બબલુ પર લખી અને બબલુએ આ હૂંડીનો સ્વીકાર કરી બંટીને પરત કરી.
આ વ્યવહારની નોંધ બબલુના ચોપડે તેમજ બંટીના ચોપડે લખો.

2. આકાશે તા. 1-6-2018ના રોજ ગગનને ₹ 3,20,000નો માલ વેચ્યો. તા. 4-6-2018ના રોજ આકાશે ગગન પર ₹ 3,20,000ની 40 દિવસની મુદતની હૂંડી લખી, જે ગગને સ્વીકારીને પરત કરી. પાકતી તારીખે ગગને હૂંડીની પૂરી રકમ ચૂકવી દીધી. આકાશના અને ગગનના એમ બંનેના ચોપડામાં જરૂરી આમનોંધ લખો.

3. સુરેશે તા. 1-5-2018ના રોજ રમેશને ₹ 3,68,000નો માલ વેચ્યો. તા. 4-5-2018ના રોજ રમેશે ₹ 68,000 સુરેશને ચેકથી ચૂકવી દીધા. સુરેશે તા. 4-5-2018ના રોજ બે મહિનાની મુદતની ₹ 3,00,000ની એક હૂંડી લખી, જે રમેશે સ્વીકારીને પરત કરી. પાકતી તારીખે રમેશે હૂંડીની પૂરી રકમ ચૂકવી દીધી. બંને પક્ષકારોના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો.

4. નકુલે ₹ 4,20,000નો માલ બકુલને તા. 2-1-2018ના રોજ ઉધાર વેચ્યો. નકુલે જરૂરી રકમની 3 માસની મુદતની હૂંડી તા. 5-1-2018ના રોજ લખી, જે બકુલે સ્વીકારીને તરત જ પરત કરી. તા. 8-2-2018ના રોજ નકુલે આ હૂંડી બૅન્કમાં વાર્ષિક 8 ટકાના વટાવે વટાવી. પાકતી તારીખે બકુલે હૂંડીનાં નાણાં ચૂકવી આપ્યાં. બંને પક્ષકારોના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો.

5. કુલદીપે ₹ 2,20,000નો માલ રાહુલને તા. 1-3-2018ના રોજ શાખ પર વેચ્યો. તે જ દિવસે 3 માસની મુદતની હૂંડી કુલદીપે રાહુલ પર લખી, જેનો રાહુલે સ્વીકાર કર્યો. કુલદીપે આ હૂંડી તા. 7-3-2018ના રોજ તેના લેણદાર રવીન્દ્રને વેચાણશેરો કરી આપી. પાકતી તારીખે હૂંડીની રકમ રાહુલે ચૂકવી દીધી. કુલદીપ અને રાહુલના ચોપડામાં જરૂરી આમનોંધ લખો.

6. શકિલે ₹ 85,750ની 2 માસની મુદતની હૂંડી તા. 2-12-2017ના રોજ એહમદ પર લખી. એહમદે આ હૂંડી સ્વીકારી પરત કરી. તા. 28મી જાન્યુઆરી, 2018ના રોજ શકિલે આ હૂંડી બૅન્કમાં વસૂલાત માટે મોકલી આપી. પાકતી તારીખે એહમદે આ હૂંડીનાં નાણાં ચૂકવી દીધાં. બૅન્કે કમિશન પેટે ₹ 850 શકિલ ખાતે ઉધાર્યા છે. બંને પક્ષકારોના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ પસાર કરો.

7. તા. 1-4-2018ના રોજ અદલભાઈએ ₹ 2,24,000ની 3 માસની હૂંડી બદલભાઈ પર લખી, જેનો બદલભાઈએ સ્વીકાર કર્યો. પાકતી તારીખે બદલભાઈ નાણાં ચૂકવી શક્યા નહિ. અદલભાઈએ હૂંડીની નકરામણીની નોંધણી કરાવી અને નોંધણી-ખર્ચ ₹ 2240 ચૂકવ્યો. બંને પક્ષકારોના ચોપડે આમનોંધ લખો.

8. ચૌધરીએ તા. 6-4-2018ના રોજ વસાવા પાસેથી બાકી નીકળતી લેણી રકમ પેટે ₹ 1,35,000ની 3 માસની મુદતની હૂંડી લખી, જેનો વસાવાએ સ્વીકાર કર્યો. તા. 9-5-2018ના રોજ ચૌધરીએ આ હૂંડી બૅન્કમાં વાર્ષિક 10 ટકાના દરે વટાવી. પાક્યા તારીખે વસાવાએ નાણાં ના ચૂકવતા હૂંડી નકરાઈ અને બૅન્કે નકરામણીના ખર્ચના ₹ 400 સહિતની રકમ ચૌધરી ખાતે ઉધારી. ચૌધરી અને વસાવાના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો.

9. તા. 2-4-2018ના રોજ અમરે ₹ 2,80,000ની ત્રણ માસની મુદતની હૂંડી અકબર પર લખી. અકબરે આ હૂંડીનો સ્વીકાર કર્યો. તા. 10-4-2018ના રોજ અમરે આ હૂંડી એન્થનીને વેચાણશેરો કરી આપી. પાકતી તારીખે અકબરે હૂંડીનાં નાણાં ચૂકવ્યા નહિ. એન્થનીએ નકરામણી-ખર્ચ પેટે ₹ 2100 ચૂકવ્યા. એન્થનીએ હૂંડીની રકમ સાથે નકરામણી-ખર્ચની રકમ અમરના ખાતે ઉધારી.

અમરના ચોપડામાં અથવા અકબરના ચોપડામાં અથવા એન્થનીના ચોપડામાં જરૂરી આમનોંધ લખો.

10. તા. 10-6-2018ના રોજ મનને ₹ 3,35,000ની ચાર માસની હૂંડી ચમન પર લખી, જેને ચમને સ્વીકારી પરત કરી. તા. 22-7-2018ના રોજ ચમન નાદાર જાહેર થયો અને તા. 2-8-2018ના રોજ તેના રીસિવરે 70 પૈસા લેખે ડિવિડન્ડ ચૂકવ્યું. મનનના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો.

11. તા. 4-4-2018ના રોજ નીતિને ₹ 80,000ની ત્રણ માસની મુદતની હૂંડી પરેશ પર લખી હતી, જે પરેશે સ્વીકારી પરત કરી હતી. નાણાકીય જોગવાઈના અભાવે પરેશે હૂંડીની પાકતી તારીખ પહેલાં તા. 25-6-2018ના રોજ જૂની હૂંડી પેટે ₹ 20,000 ચૂકવી દીધા અને બાકીની રકમ અંગે વ્યાજના ₹ 3000 સાથે નવી હૂંડી લખવા તેમજ જૂની હૂંડી રદ કરવા અંગે વિનંતી કરી, જે નીતિને માન્ય રાખી.

બંને પક્ષકારોના ચોપડે આમનોંધ લખો.

12. સંજયભાઈએ લખેલી અને રિટાબહેને સ્વીકારેલી ₹ 1,25,000ની હૂંડી વેચાણશેરો કરી સંજયભાઈએ હરનિશને આપી હતી, જે તા. 31-7-2018ના રોજ પાકતી તારીખે નકરાઈ અને નોંધણી-ખર્ચ ₹ 1250 હરનિશે ચૂકવ્યો. હરનિશના અને સંજયભાઈના ચોપડે આમનોંધ લખો.

◆